

Till Mark- och miljödomstolen

Vänersborgs tingsrätt/ Mark- och miljödomstolen

Box 1070

462 28 Vänersborg

E-post: mmd.vanersborg@dom.se

Överklagande av Kommunfullmäktige i Mariestad kommuns beslut 2023-03-27, dnr 2019/00490, angående antagande av detaljplan för del av Ladukärr 2:1 m.fl. i Mariestads kommun. Målnummer P 1574-23

Naturskyddsföreningen i Mariestad (MNF) önskar yttra sig i mål nr P 1574-23 angående kommunens motsättande av överklagan av detaljplanen angående ”påstående om förekomst av skyddade arter i mål P 1574-23”.

Kommunen hänvisar till olika inventeringar i området, programmet för blå- och grönstruktur, värdeetrakter och gör bedömningen att fågelfaunan inte är särskilt art- eller individrik och att utformningen av detaljplanen ligger inom kommunens handlingsområde.

Citat ur Häckfågelinventeringen: *”Fågelinventeringen genomfördes i fält av Pro Natura under april-juli 2022 med tre besök under dagtid och två besök nattetid. Totalt gjordes 249 fågelobservationer under inventeringen 2022, dessutom finns 28 observationer sedan tidigare noterade på Artportalen. Elva olika rödlistade fågelarter har noterats i området. Trettioen arter bedöms kunna häcka i området. Av dessa har sju arter noterats under omständigheter så att häckning bedöms som säker, resterande som trolig eller möjlig häckning. Åtta rödlistade arter bedöms kunna häcka i området varav häckning bedöms trolig för en art och för de övriga sju bedöms häckning som möjlig. Totalt har trettioåtta arter noterats i inventeringsområdet – samtliga har noterats 2020 eller senare.”*

Ladukärrskogen är kulturpåverkad genom gallring och röjning men den har dock aldrig utsatts för modernt trakthyggesbruk utan uppvisar en lång kontinuitet som kännetecknas av förekomsten av arter som linnea, tallört, björkpyrola och rosossa. Dessutom bedöms 31 olika fågelarter kunna häcka i området.

MNF menar att en eventuell exploatering av Ladukärrskogen måste ses i kontext med hela tätortens utbyggnad. Man måste lägga in de kumulativa effekterna av det senaste decenniets stadsutveckling i Mariestad. Se bilaga 1 och 2 som visar 345 ha naturområden som försvunnit, varav 192 ha skog och 123 ha jordbruksmark. Till detta kommer ca 390 ha industriområden i tidig planering. Dessutom tillkommer en enorm planerad exploatering av nya bostadsområden mm i den fördjupade översiktsplanen.

Ekologigruppen sammanfattar planens viktigaste följder i Miljökonsekvensbeskrivningen för fördjupad översiktsplan Mariestad 2024 (granskningshandling daterad 2024-01-29).

Samlad bedömning:

”Den markanvändning som föreslås i den fördjupade översiktsplanen bedöms medföra stora negativa konsekvenser för areella näringar och biologisk mångfald eftersom betydande arealer av produktiv skogs- och jordbruksmark och naturmark föreslås kunna exploateras. Exploateringen av natur- och jordbruksmark räknas som en irreversibel process som gör att marken permanent förlorar sina naturvärden liksom sin produktiva förmåga. Planen riskerar även att påverka ekologiska spridningssamband. Eftersom underlag kring förekomst av olika arter och deras spridningsvägar i landskapet endast har utretts mycket översiktligt saknas kunskapsunderlag för en mer precis bedömning..... I området förekommer arter som skyddas av artskyddsförordningen.

*Bebyggelse föreslås i naturområden som både utgörs av konstaterade och potentiella livsmiljöer för olika skyddade arter..... Kumulativa effekter: Den fördjupade översiktsplanen för Mariestad innebär att mark som idag används som jordbruk eller skogsmark tas i anspråk för bland annat blandad bebyggelse och industri..... **Ekologigruppen rekommenderar att kommunen i den fortsatta processen bearbetar planförslaget för att minska markanspråket. Ekologigruppen rekommenderar också att kommunen i det fortsatta arbete föreslår naturområden som ska bevaras samt pekar ut ytor som är viktiga för hantering av dagvatten och översvämningar.**”*

Mariestads naturskyddsförening instämmer helt i detta och menar att Ladukärrskogen är ett viktigt naturområde som hänger samman med Lillängsskogen. Fragmentering av naturområden är ett av de största hoten mot biologisk mångfald. Fågellivet behöver större sammanhängande naturområden och spridningskorridorer.

Den största delen av Ladukärrskogen har aldrig varit kalavverkad och har därför möjlighet att utvecklas till en skog med stora naturvärden. Mariestad måste för framtiden säkerställa att en kontinuerlig ekologisk funktion (KEF) upprätthålls för arter knutna till skoglig kontinuitet med stort inslag av död ved och gamla träd.

Alla vilda fåglar samt vissa utpekade växter och djurarter är fridlysta genom Artskyddsförordningen (2007:845) 4 §.

Det innebär att det är förbjudet:

1. avsiktligt fånga eller döda djur
2. avsiktligt störa djur, särskilt under djurens parnings-, uppfödning-, övervintrings- och flyttningsperioder,
3. avsiktligt förstöra eller samla in ägg i naturen
4. skada eller förstöra djurens fortplantningsområden eller viloplats.

Förbudet gäller alla levnadsstadier hos djuren.

En exploatering av Ladukärrskogen strider mot **globala mål i Agenda 30**, mål 11 ”Hållbara städer och samhällen” och mål 15 ”Ekosystem och biologisk mångfald”; däribland delmålen:

- 15.2 främja genomförandet av hållbart brukande av alla typer av skogar
- 15.5 skydda den biologiska mångfalden och naturliga livsmiljöer
- 15.9 integrera ekosystem och biologisk mångfald i nationell och lokal förvaltning

En exploatering av Ladukärrskogen strider mot **Sveriges miljömål**.

Generationsmålet är ett övergripande mål för den svenska miljöpolitiken och är vägledande för miljöarbetet på alla nivåer i samhället. Generationsmålet visar på den samhällsomställning som krävs för att vi ska kunna lämna över ett samhälle där de stora miljöproblemen är lösta till kommande generationer.

Sammanfattning av centrala utmaningar i generationsmålet:

*”Ett inte hållbart nyttjandet av mark, vatten och andra naturresurser är huvudorsaken till ett försämrat tillstånd för ekosystemen. Tillräckliga incitament för en omställning till ett mer hållbart nyttjande av dessa naturresurser saknas för närvarande. Resilienta ekosystem är beroende av att det finns en fungerande grön infrastruktur och gynnsam bevarandestatus för arter och naturtyper. Behovet av att skydda och restaurera natur är fortsatt stort. **Landskapsperspektiv vid planering och exploatering är en nyckelfaktor för att motverka habitatförändring och överexploatering samt att möjliggöra anpassning till ett förändrat klimat.** Klimatförändringar och de omställningar som krävs innebär hot, risker och avvägningar såväl som möjligheter till naturbaserade lösningar och synergieffekter...”* (Ur Naturvårdsverkets ”Fördjupad utvärdering av miljömålen 2023”, rapport 7090, dec 2022.)

Då Ladukärrskogen i stort sett varit förskonad från modernt trakthyggesbruk, har den förutsättningar att på bara några decennier utveckla höga naturvärden. Förutsättningen är att den behålls i nuvarande storlek så att den kan fungera som habitat för många arter och utvecklas som livskraftig biotop för bl a fågellivet i Mariestad. Denna naturtyp kommer att bli mycket sällsynt om inget görs för att hindra detta.

Mariestad 2024-04-24

Mariestads Naturskyddsförening genom

Jan Bertilsson, ordf MNF

Nolbacken 2, Torsö

542 91 Mariestad

Epost: mariestad@naturskyddsforeningen.se

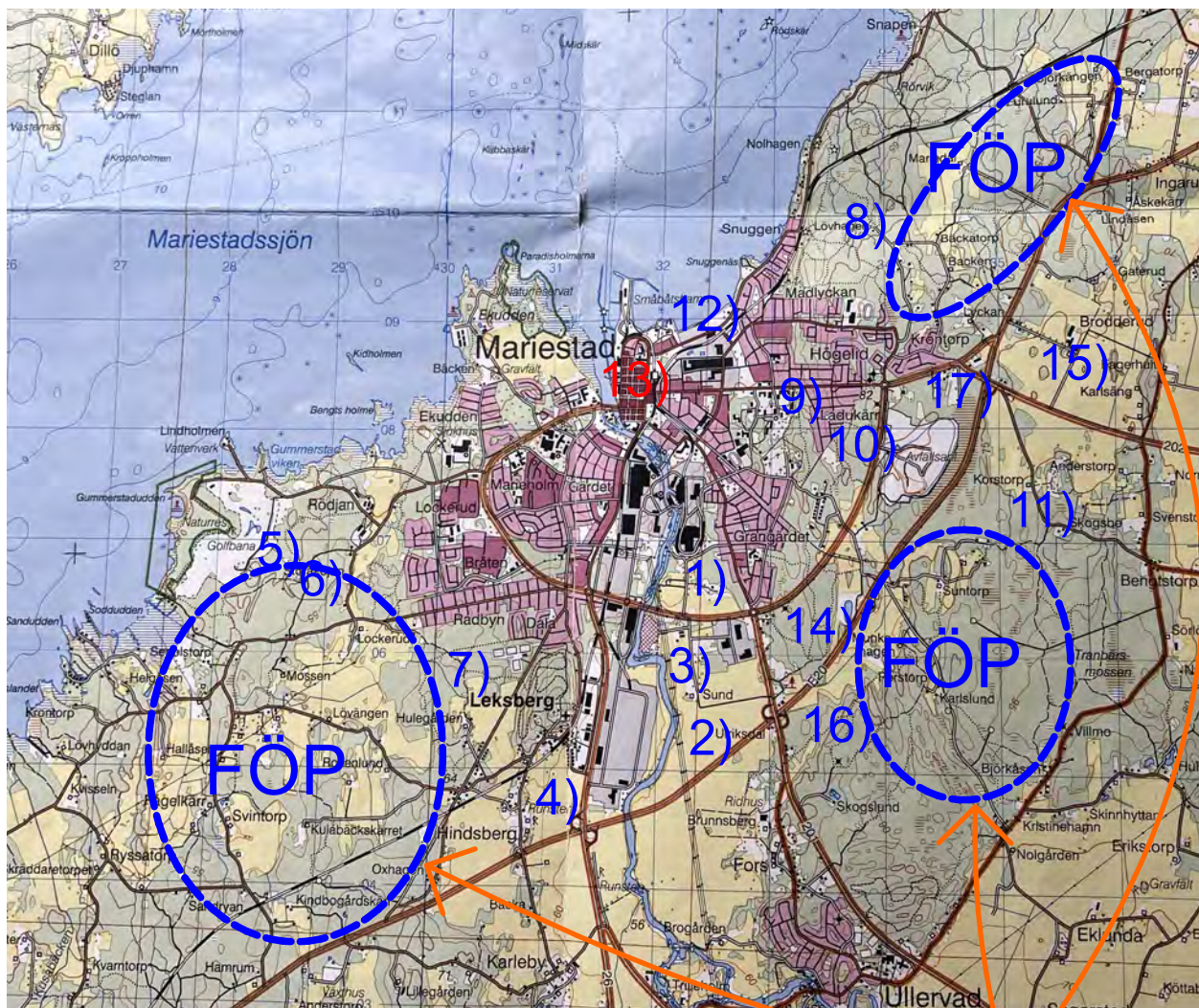
Tel: 070-634 84 18

Bilagor:

- 1) Tabell över exploaterade ytor i Mariestad
- 2) Karta över exploaterade områden i Mariestad

Yttrande ang. Ladukärrskogen: Målnummer P 1574-23

Detaljplanereglerade natur- jordbruksområden i Mariestad den senaste 10års perioden *)						
Nr på karta	Område/ fastighet	Yta (ha)	skog (ha)	jordb (ha)		Typ av område
1)	Metsä Tissue	30	10			Grönområde varav ca 10 ha biotopskyddad bokskog
2)	Sund 4:6	30		30		Jordbruksmark
3)	Norra Sund	11		11		Jordbruksmark
4)	Sydport	12		12		Jordbruksmark
5)	Bostäder vid golfbanan (Marieh./Gummerst)	12	12			Skogsmark
6)	Rödjan	20	20			Skogsmark
7)	Dala Lekevi	8	8			Skogsmark
8)	Sjölyckan	60	60			Skogsmark
9)	Lillängsskogen	1	1			Skogsmark
10)	Ladukärr (DP överklagad)	11	11			Skogsmark
11)	Korstorp	144	70	70		Jordbruks- och skogsmark
12)	Katthavsviken	6				Grönområde/ strand
	Summa	345	192	123		
13)	Som jämförelse Gamla stan	Summa 24				(Området mellan Nygatan, Hamnen och Tidan)
Några större områden är inte med för de är på ett tidigt planstadium, exempel är						
14)	Sandbäcken vid E20	40				
15)	Brodderud vid E20	250				
16)	Fors vid E20	50				
17/	Krontorp vid E20	50				
	Summa	390				
*) Det kan finnas mindre områden som ej kommit med i farten.						
Ytuppgifterna är hämtade dels från DP-underlag och dels från Lantmäteriets "Min karta".						

Topografisk karta 2008, Lantmäteriet

Exploateringsområden utpekade i FÖP

Detaljplanerade naturområden den senaste 10-årsperioden

- 1) Metsää Tissue (pappersbruk)
- 2) Sund 4:6
- 3) Norra Sund
- 4) Sydport
- 5) Bostäder vid golfbanan
- 6) Rödjan (fängelse)
- 7) Dala Lekevi
- 8) Sjölyckan
- 9) Lillängsskogen
- 10) Ladukärrskogen (DP överklagad)
- 11) Korstorp (batterifabrik)
- 12) Katthavsviken
- 13) Gamla stan (ytjämförelse)
- 14) Sandbäcken vid E20
- 15) Brodderud vid E20
- 16) Fors vid E20
- 17) Krontorp vid E20